

Sygn. akt II KK 60/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 kwietnia 2014 r.,
sprawy **R. S.**
o wyrok łączny
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 listopada 2013 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 28 czerwca 2013 r.,

p o s t a n o w i ł

- I. oddalić kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną;**
- II. zwolnić skazanego R. S. od kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w postępowaniu o sygnaturze akt XII K 50/13, rozpoznawał sprawę o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego R. S., który to wyrok obejmowałby kary jednostkowe orzeczone w sprawach o sygnaturze akt: IX K 1200/00, IX K 611/01, III K 1783/02, XVIII K 72/05, III K 770/06, IV K 158/06, IV K 1249/06, II K 256/06, II K 442/07, II K 501/06, V K 1319/06, IV K 2117/06, III K 448/07 i IV K 547/12. Wyrokiem łącznym z dnia 28 czerwca 2013 r. Sąd ten orzekł, co następuje:

- na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. i art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 k.k. i art. 91 § 2 k.k. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności i ograniczenia wolności wymierzone skazanemu R. S. wyrokami w sprawach o sygn. akt; IX K 1200/00, III K 1783/02, IV K 158/06, IV K 1249/06, V K 1319/06 oraz IV K 547/12) i wymierzył skazanemu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności;
- na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. i art. 85 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. oraz art. 91 § 2 k.k. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wyrokami w sprawach o sygn. akt: III K 770/06, XVIII K 72/05, II K 501/06, IV K 2117/06 i III K 448/07 oraz kary jednostkowe grzywny wymierzone skazanemu w sprawach II K 256/06 i II K 501/06 - i wymierzył R. S. karę łączną 8 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 120 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki dziennej wynosi 15 złotych;
- stwierdził, że w części nie objętej wyrokiem łącznym, w/w wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu;
- na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie, a więc co do kary grzywny orzeczonej w sprawie IX K 611/01 i kary pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania w sprawie II K 256/06, postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył;
- na podstawie art. 577 k.p.k. i art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych łącznych kar zaliczył okresy rzeczywistego pozbawienia wolności;
- na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, który na podstawie art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. zarzucił:

- obrazę prawa materialnego, a to art. 85 k.k. poprzez błędną jego wykładnię, co w konsekwencji doprowadziło do wydania dwóch kar łącznych w sytuacji, gdy nie było ku temu żadnych podstaw;
- obrazę przepisów prawa procesowego, w szczególności art. 7 k.p.k., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i w wyniku tego dokonanie niespójnej i nielogicznej oceny zebranego materiału dowodowego, a w konsekwencji nie skorzystanie z możliwości wymierzenia kary na zasadzie pełnej lub znacznej absorpcji;

- błąd w ustaleniach faktycznych wobec bezzasadnego przyjęcia, iż pierwszym chronologicznie wyrokiem jest nakaz karny wydany w stosunku do skazanego w dniu 10 maja 2001 r., w sprawie IX K 1200/00, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia istnienia podstaw dla wymierzenia dwóch kar łącznych za przestępstwa popełnione przed owym nakazem oraz za przestępstwa popełnione po wydaniu nakazu.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wydanie wyroku łącznego obejmującego jedną karę łączną pozbawienia wolności, ewentualnie uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Po rozpoznaniu apelacji, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2013 r., utrzymał w mocy tenże wyrok.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, który na podstawie art. 523 k.p.k. zarzucił temu Sądowi rażące naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 85 k.k. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że nakaz karny jest wyrokiem w rozumieniu ustawy, a w konsekwencji uznanie, iż czyny skazanego uzasadniają wymierzenie dwóch kar łącznych, w sytuacji, w której nie było do tego podstaw.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Apelacyjnej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Rozpoznając przedmiotową kasację Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego R. S. okazała się oczywiście bezzasadną i podlegała oddaleniu w trybie z art. 535 § 3 k.p.k.

Krytycznie należy zauważyć, iż zarzut kasacyjny, dotyczący obrazy art. 85 k.k., stanowi powielenie identycznego zarzutu apelacyjnego, podobnie powtarza podniesione na jego uzasadnienie argumenty. Tymczasem postępowanie kasacyjne nie może stanowić powtórzenia postępowania apelacyjnego i nie jest swego rodzaju trzecią instancją odwoławczą, mającą służyć kolejnemu

weryfikowaniu poprawności zapadłych orzeczeń w sądach pierwszej i drugiej instancji. Kasacja została skonstruowana w taki sposób, iż zarzut dotyczy wprost wyroku sądu pierwszej instancji, o czym świadczy zarówno jego konstrukcja, jak i praktycznie brak odniesienia do orzeczenia Sądu odwoławczego. Trzeba podkreślić, iż zarzuty podniesione pod adresem orzeczenia Sądu I instancji podlegają rozważeniu przez sąd kasacyjny tylko w takim zakresie, w jakim jest to konieczne dla właściwego rozpoznania zarzutów stawianych w tym nadzwyczajnym trybie zaskarżonemu wyrokowi sądu odwoławczego. Tych zarzutów jednak nie można rozpatrywać w oderwaniu od zarzutów stawianych orzeczeniu sądu odwoławczego, skoro nie jest funkcją kontroli kasacyjnej kolejne, powielające kontrolę apelacyjną rozpoznawanie zarzutów stawianych pod pozorem kasacji orzeczeniu sądu pierwszej instancji.

Odczytując intencję autora kasacji zgodnie z treścią art. 118 § 1 k.p.k. należy stwierdzić, iż w rzeczywistości obrońca starał się wykazać naruszenie przez Sąd odwoławczy art. 457 § 3 k.p.k. wobec nienależytego – zdaniem skarżącego – rozpoznania w/w zarzutu apelacyjnego. Należy jednak stwierdzić, że to stanowisko jest całkowicie chybione, a zarzut oczywiście bezzasadny. Słusznie podnosi prokurator w pisemnej odpowiedzi, że Sąd odwoławczy w uzasadnieniu swojego wyroku prawidłowo odniósł się do postawionego w apelacji zarzutu obrazy prawa materialnego (s. 9 – 10 uzasadnienia). Obszerne i przekonujące stanowisko Sądu II instancji można uzupełnić o stwierdzenie, że nakaz karny ma charakter szczególny. Prawidłowo doręczony nakaz karny, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub sprzeciw cofnięto, podlegał wykonaniu jak prawomocny wyrok skazujący. Jakkolwiek z czysto formalnego punktu widzenia nakaz karny nie był ani wyrokiem, ani postanowieniem, to jednak można wskazać, że niektóre cechy zbliżają go do wyroków, a inne do postanowień. Treść nakazu karnego w zasadzie odpowiada treści wyroku skazującego. Z kolei tryb, w jakim był wydawany - na posiedzeniu, a nie na rozprawie - upodabnia go do postanowień. Istotnym jest jednak to, że nakaz karny rozstrzyga kwestię odpowiedzialności karnej i wiąże się z tym odpowiednie konsekwencje prawne. Uznaje się zatem nakaz karny za orzeczenie w znaczeniu szerszym, skoro podlega on wykonaniu jak prawomocny wyrok skazujący. Istotą nakazu w sprawie IX K 1200/00 było orzeczenie o winie i karze wobec skazanego

R. S. Ten podstawowy argument przesądza o tym, że pomimo pewnych niespójności w systematyce decyzji procesowych nakaz kamy należy traktować tak, jak wyrok skazujący.

Zgodnie z obowiązującą w maju 2001 r. (gdy orzekano w sprawie IX K 1200/00) procedurą, w trybie nakazowym orzekano wówczas "nakazem karnym", który w razie niewniesienia sprzeciwu lub wycofania takiego sprzeciwu miał moc wyroku skazującego. Po nowelizacji art. 507 k.p.k. ustawą z dnia 10 stycznia 2003 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 155), która to zmiana weszła w życie w dniu 1 lipca 2003 r., określenie „nakaz karny” zastąpiono sformułowaniem „wyrok nakazowy”. Jak trafnie zauważył Sąd Apelacyjny, zmiana ta podyktowana była tylko i wyłącznie potrzebą dostosowania przepisów prawa do wymogów Konstytucji RP, skoro zgodnie z art. 42 ust. 3 Konstytucji RP, każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu. W konsekwencji należy stwierdzić, że brak jest jakichkolwiek logicznych przesłanek do wywodzenia, że prawomocny „nakaz karny” nie może być traktowany na równi z wyrokami skazującymi.

Mając na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego w trybie art. 535 § 3 k.p.k. jako oczywiście bezzasadną. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 518 k.p.k. zwolniono skazanego R. S. od kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.